

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19 ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΕΞΑΛΕΙΨΗΣ ΤΗΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ C (HCV) ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΧΡΗΣΗΣ ΟΥΣΙΩΝ

Αντωνακάκη Π., Κρανιδιώτη Χ., Βασιλειάδη Σ., Παπαδόπουλος Ν., Αναγνώστου Ο., Ντόιτς Μ., Μανωλακόπουλος Σ.

Ηπατογαστρεντερολογική Μονάδα, Β' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική ΕΚΠΑ, ΓΝΑ Ιπποκράτειο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα άτομα με ιστορικό χρήσης ουσιών αποτελούν βασικό πληθυσμό στόχο στην προσπάθεια εξάλειψης της ηπατίτιδας C. Στην Ελλάδα από τον Μάρτιο 2020 εφαρμόστηκαν για μεγάλα διαστήματα περίοδοι αυστηρής απαγόρευσης κυκλοφορίας. Τα προγράμματα μείωσης βλάβης τροποποίησαν τις δράσεις τους και επιπλέον η σύνδεση με τα ηπατολογικά κέντρα για ασθενείς με HCV έγινε δύσκολη λόγω των περιορισμών.

ΣΚΟΠΟΣ

Να διερευνηθεί η επίδραση της πανδημίας-Covid-19 στην πρόσβαση ασθενών με ιστορικό χρήσης ουσιών στη θεραπεία και οι δυσκολίες που επέφερε η πανδημία στις προσπάθειες εξάλειψης της ηπατίτιδας C.

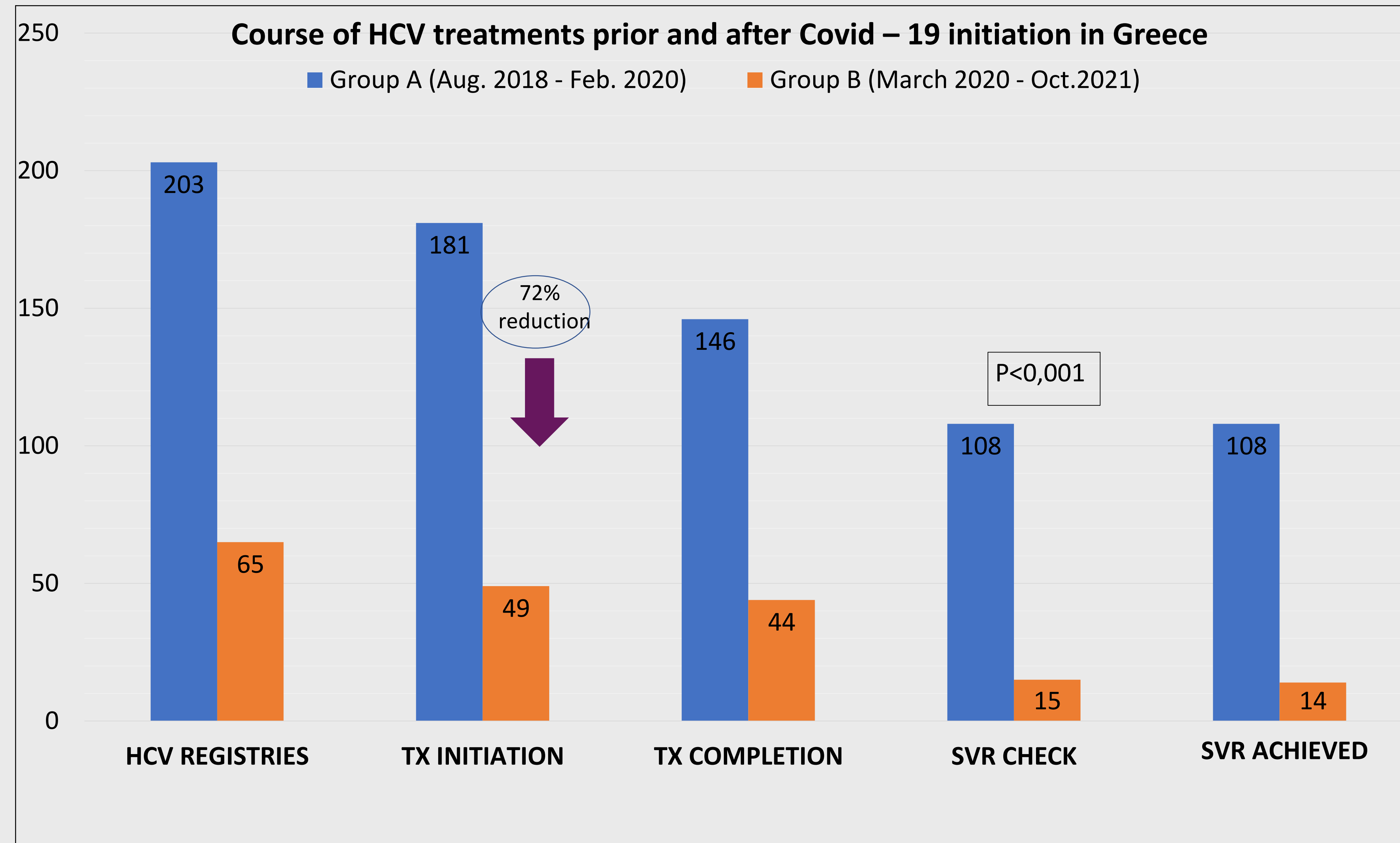
ΜΕΘΟΔΟΙ

Στη μελέτη συμπεριλήφθηκαν 268 ασθενείς, με χρόνια HCV λοίμωξη και ιστορικό χρήσης ουσιών, οι οποίοι επισκέφτηκαν το εξωτερικό ηπατολογικό ιατρείο της Β' Πανεπιστημιακής Παθολογικής Κλινικής του Γ.Ν.Α. Ιπποκράτειο προκειμένου να λάβουν αντική θεραπεία από τον Αύγουστο 2018 έως τον Οκτώβριο 2021. Οι ασθενείς χωρίστηκαν σε δύο ίσες χρονικά ομάδες: Ομάδα Α (Αύγ. 2018 έως Φεβ. 2020) και Ομάδα Β (Μάρτιος 2020 έως Οκτώβριο 2021), με βάση την έναρξη της πανδημίας στην Ελλάδα τον Μάρτιο του 2020.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΟΜΑΔΑ Α

- Από τον Αύγουστο του 2018 έως τον Φεβρουάριο του 2020, **203 ασθενείς (Ομάδα Α)** βρέθηκαν κατάλληλοι για θεραπεία.
- Αίτηση για θεραπεία στο μητρώο HCV του ΕΟΠΥΥ έγινε και για τους 203 ασθενείς.
- 181/203 (89,2%) ασθενείς ξεκίνησαν θεραπεία
- 146 (80,7%) ασθενείς ολοκλήρωσαν θεραπεία και 108/146 (59,6%) υποβλήθηκαν σε εξέταση HCV RNA για επιβεβαίωση του SVR
- Και οι **108** ασθενείς πέτυχαν SVR (100%)
- 134/181 ασθενείς (74%) υποβλήθηκαν σε ελαστογραφία ήπατος και 12,7% είχε ενδείξεις κίρρωσης (stiffness>11,5 kPa)
- 52% των ασθενών παρακολουθούσαν πρόγραμμα υποκατάστασης (μεθαδόνη/βουπρενορφίνη).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΟΜΑΔΑ Β

- Από τον Μάρτιο του 2020 έως τον Οκτώβριο 2021 (**Ομάδα Β**), **65 ασθενείς** βρέθηκαν κατάλληλοι για θεραπεία.
- Αίτηση για θεραπεία στο μητρώο HCV του ΕΟΠΥΥ έγινε και για τους 65 ασθενείς
- 49/65 (75,4%) ασθενείς ξεκίνησαν θεραπεία (p=0,01).
- 44/ 49 (89,8%) ασθενείς ολοκλήρωσαν θεραπεία
- Μόνο 15/44 ασθενείς (34%) υποβλήθηκαν σε έλεγχο HCV RNA για επιβεβαίωση SVR (p< 0,001).
- 14/15** ασθενείς πέτυχαν SVR (93%).
- 7/49 ασθενείς (14%) υποβλήθηκαν σε ελαστογραφία και 3 είχαν ενδείξεις κίρρωσης.
- 49% των ασθενών παρακολουθούν πρόγραμμα υποκατάστασης (μεθαδόνη/βουπρενορφίνη).

Χαρακτηριστικά ασθενών	Group A (N=181)	Group B (N=49)
Ηλικία (SD)	46,5 ±10	48±9,5
Φύλο	A: 146 (80,6%) Γ: 35 (19,3%)	A: 34 (69%) Γ: 15 (31%)
Άνδρες /Γυναίκες		
Γονότυπος	Gn3: 55% Gn1a: 25,4%	Gn3: 67% Gn1a: 18%
Κίρρωση	23/ 134 (17%)	3/ 7 (42%)
Θεραπεία Υποκατάστασης	95 (52%)	24 (49%)

Συμπεράσματα

Η πανδημία Covid-19 σηματοδοτεί μια περίοδο κατά την οποία μειώθηκε τόσο ο απόλυτος αριθμός των ατόμων που εξετάστηκαν όσο και το ποσοστό έναρξης της αγωγής, ενώ δεν φαίνεται να επηρεάστηκε δυσμενώς το ποσοστό ολοκλήρωσης της αγωγής. Επιπλέον διαπιστώνεται ότι η πανδημία επέδρασε αρνητικά στη διενέργεια εργαστηριακών και παρακλινικών ελέγχων (ελαστογραφίας και ελέγχου για ανταπόκριση), γεγονός που θα μπορούσε να επηρεάσει την μακροπρόθεσμη επιτήρηση των ασθενών με HCV.

TOTAL GN DISTRIBUTION = 268

